

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

вул. Озерна, 14, м.Хмельницький,29000,
тел./факс (0382) 77-63-20,
E-mail: hmoippo@i.ua, код ЄДРПОУ 02139802

№ 305 від 05.05.2020 р.

Начальникам відділів(управлінь)
освіти міських/районних

держадміністрацій, територіальних громад

Завідуючим районними
(міськими, територіальними)
методичними кабінетами

Методистам природничо-математичних
дисциплін та технологій

Про виконання програм
та оцінювання природничо
-математичних дисциплін та технологій
в умовах дистанційного навчання

Повідомляємо, що 13 травня 2020 року о 11 годині відбудеться вебінар для методистів природничо-математичних дисциплін з питань виконання програм та оцінювання природничо-математичних дисциплін та технологій в умовах дистанційного навчання.

Адреса <http://aconnect.hoippo.km.ua:8080/karantyn>

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 406 від 16.03.2020 «Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19» заклад освіти повинен забезпечити виконання освітніх програм, зокрема шляхом організації освітнього процесу із використанням технологій дистанційного навчання, що не передбачає відвідування закладів освіти здобувачами, а у виняткових випадках – шляхом ущільнення графіку освітнього процесу.

Згідно листа Міністерства освіти і науки України № 1/9-213 від 16.04.2020 року «Щодо проведення підсумкового оцінювання та організованого завершення 2019-2020 навчального року» питання організації освітнього процесу, виконання освітньої програми, навчального плану є **внутрішніми питаннями** кожного закладу загальної середньої освіти, його педагогічної ради та завданням педагогічних працівників.

У листі Міністерства освіти і науки України № 1/9-173 від 23.03.20 «Щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти під час карантину» зазначено, що адміністрація закладу освіти може і має організувати, координувати та здійснювати контроль за виконанням учителями освітніх програм.

Для здійснення обміну навчальними матеріалами можуть застосовуватися будь-які пристрої та інструменти, зокрема мобільний телефон, за допомогою якого можна організувати спільноту в соціальних мережах, мобільних додатках. Матеріали можна надсилати електронною поштою, розміщувати на вебсайті закладу загальної середньої освіти, зокрема відео-уроки або гіперпосилання на них.

У листі надано роз'яснення вчителям щодо «фіксації» освітнього процесу та ведення класних журналів під час карантину:

- у класному журналі із зазначенням певної дати фіксуються лише навчальні заняття, що були фактично проведені за безпосередньою участю здобувачів освіти.

- за рішенням закладу освіти на відповідній сторінці навчального предмета у класному журналі може зазначатися: тематика навчального матеріалу, домашніх завдань, в також форми роботи (дистанційні онлайн-консультації, відео-уроки, скайп-конференції, тестування тощо).

Під час освітнього процесу із використання технологій дистанційного навчання може здійснюватися оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, що наразі фіксуватимуться вчителем (у зручний для нього спосіб), а у подальшому будуть занесені до відповідних сторінок класного журналу. Якщо технічні можливості не дозволяють провести оцінювання навчальних досягнень учнів дистанційно, рекомендовано відтермінувати його проведення до завершення епідеміологічної ситуації.

Поради вчителям математики

Чинні навчальні програми з математики **дають право** вчителю творчо підходити до реалізації їх змісту. Оцінювання проводиться відповідно до «Критеріїв оцінювання навчальних досягнень з математики».

При оцінюванні керуватися рекомендаціями МОН України (лист № 1/9-213 від 16.04.2020 року).

В умовах дистанційного навчання математики для учнів базової та профільної школи здійснюється поточне, формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

Поточне оцінювання з математики вчителі можуть здійснювати в усній і письмовій формах, застосовуючи такі його види: тестування, практичні, контрольні, діагностичні роботи, дослідницькі та творчі проекти, усні співбесіди та опитування тощо. Кількість робіт, які підлягають поточному оцінюванню та передбачають фіксацію оцінки у класному журналі, під час дистанційного навчання варто оптимізувати з метою уникнення перевантаження учнів.

Підсумкова оцінка за семестр виставляється з урахуванням результатів поточного, тематичного оцінювання, отриманих учнями під час дистанційного навчання та до його початку. При виставленні оцінки за семестр ураховуються складність і значущість окремих тем для формування предметної компетентності, динаміка навчальних досягнень учнів.

Тематичні та семестрові підсумкові роботи, які було проведено в умовах дистанційного навчання під час карантину, записуються в класному журналі без зазначення дати їх проведення.

Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Згідно з рекомендаціями МОН України *оцінка за ведення зошитів з математики* виставляється у класний журнал, але не враховується при виведенні тематичної. Але зважаючи на те, що під час карантину перевірка зошитів не здійснювалась, оцінки за ведення зошитів *за цей період* на сторінках класних журналів не виставляються.

Реагуючи на численні звернення методистів та учителів математики щодо виконання програм з математики та оцінювання, враховуючи, що формування предметної компетентності забезпечується реалізацією знанневого, діяльнісного і ціннісного компонентів, ОППО рекомендує:

- сприяти залученню учнів до перегляду уроків з математики «Всеукраїнської школи онлайн» та інших якісних ресурсів;

- оцінювання результатів навчальної діяльності здійснювати у синхронному або асинхронному режимі. За відсутності засобів Інтернет-зв'язку, зворотній зв'язок з учнями вчитель має підтримувати в телефонному режимі, а виконані завдання отримувати поштою.

- проведення семестрової (річної) контрольної роботи з математики на розгляд вчителя. Учні, які не мають результатів поточного оцінювання з об'єктивних причин, можуть бути оцінені за результатами проведення семестрової контрольної роботи.

- використовувати для оцінювання платформи, відеоінструменти та засоби зв'язку, рекомендовані в листі Міністерства освіти і науки України № 1/9-213 від 16.04.2020 року.

Поради вчителям фізики

Щодо виконання програм з фізики та фізики і астрономії слід користуватися додатком до листа Міністерства освіти і науки України від 01. 07. 2019 р. № 1/11-5966 «Методичні рекомендації щодо викладання фізики та астрономії у 2019/2020 навчальному році», та іншими документами, які були чинні на 1.09.2019 року.

Фізика має свої особливості викладання і оцінювання. Так під час визначення рівня навчальних досягнень з фізики оцінюється:

- рівень володіння теоретичними знаннями;
- рівень умінь використовувати теоретичні знання під час розв'язування задач чи вправ різного типу (розрахункових, експериментальних, якісних, комбінованих тощо);
- рівень володіння практичними вміннями та навичками під час виконання лабораторних робіт, спостережень і фізичного практикуму.

В умовах дистанційного навчання реалізувати навчання і оцінювання можна користуючись інструментами запропонованими Міністерством освіти і науки

України, (дивитись лист вище) та різноманітними веб-сервісами, які дають можливість проведення онлайн та офлайн уроків, конференцій, тестування та інших форм роботи. І хоча міністерство наголошує на необхідності тестових форм роботи, також звертається увага на вагоме значення розв'язування задач у розгорнутому вигляді. При дистанційній формі роботи не слід вимагати електронний розв'язок, оскільки швидкість його оформлення в значній мірі залежить від вміння відповідачів працювати із редакторами формул. Звітом, у такому випадку, може слугувати електронна світлина роботи.

Нагадуємо, що проведення семестрових та річних контрольних робіт програмою не передбачається.

Утруднення викликає проведення лабораторних робіт, спостережень, фізичного практикуму та перевірка оволодіння учнями та ученицями практичними вміннями та навичками.

Нагадуємо, що перелік лабораторних робіт є орієнтовним та проводити їх можна у вигляді домашніх експериментальних досліджень з використанням побутового, або саморобного обладнання, віртуального експерименту, проекту, та інше. Дієвим засобом посилення прикладної спрямованості навчання є застосування методів моделювання. Крім того комп'ютерна техніка, телефони в сучасних умовах можуть стати не лише засобами моделювання роботи, а й інструментами, які дають змогу проводити дослідження фізичних процесів і явищ.

У якості звіту про роботу може слугувати щоденник спостереження (наприклад за фазами Місяця), письмовий звіт про хід і результат експерименту, цифрові світлини експериментальної установки, відео ходу дослідження, захист проекту та інше.

Поради вчителям географії

Оцінюючи учнів із географії дистанційно, вчитель передусім повинен урахувати матеріально-технічні можливості освітньої комунікації: наявність електронної пошти, платформ дистанційного навчання, сайту заклад освіти, блогу вчителя, можливість організації спільноти в соціальних мережах тощо.

Варто забезпечити двосторонній зв'язок: не тільки отримувати від учнів виконані завдання, а й надавати їм свій коментар, зауважуючи, що виконано добре, а над чим варто попрацювати.

Для поточного оцінювання учнів із географії вчитель може використовувати завдання Всеукраїнської школи онлайн, підручників із географії, самостійних та практичних робіт, досліджень, контрольної роботи. За результатами поточного та тематичного оцінювання вчитель виставляє підсумкову оцінку за семестр.

У випадку, якщо учні з певних об'єктивних причин не мають поточних оцінок, то вони можуть бути оцінені за підсумками семестрової контрольної роботи.

Поради вчителям хімії

Рекомендуємо проводити уроки дистанційно і задавати домашні завдання відповідно до календарно-тематичного планування, щоб після виходу з карантину записати відповідну кількість уроків на сторінці «Зміст уроку», вказати теми та інші види діяльності (самостійна, лабораторна, практична, контрольна робота тощо) із зазначенням в дужках (дистанційно). Зміст домашнього завдання може бути таким: переглянути онлайн-уроки, надіслане вчителем відео, опрацювати певний параграф, виконати тести, письмові завдання, провести дослідження, виконати проєкт тощо. При оцінюванні керуватися рекомендаціями МОН України (лист № 1/9-213 від 16.04.2020 року).

Поради вчителям трудового навчання/технологій в умовах дистанційного навчання.

Формування змісту технологічної діяльності учнів на уроках трудового навчання здійснюється на основі об'єктів проєктної діяльності. Відповідно результатом проєктно-технологічної діяльності учнів має бути проєкт(спроєктований і виготовлений виріб). Оскільки, відповідно до чинної програми «Трудове навчання. 5-9 класи», здобувачі освіти 5-6 класів опановують 6 – 10 проєктів, 7-8 класів від 4 до 6 проєктів, у 9-х класу – 2 проєкти та 2 проєкти у 10-11 класах то об'єм виконаної роботи під час дистанційного навчання є відповідним до того яка кількість проєктів передбачалось для виконання в кожному класі (відповідно з календарним плануванням та його корегуванням).

Видаючи завдання з трудового навчання/технологій для виконання здобувачами освіти, в умовах дистанційного навчання, варто поставити чіткі завдання, які будуть оцінюватися (дати роз'яснення за що буде виставлятися оцінка – висвітлення поетапного виконання проєкту, презентація проєкту, усне опитування, письмова контрольна робота, тестове опитування тощо) та визначити терміни виконання завдань.

Виконання проєктів та оцінювання результатів проєктної діяльності може здійснюватись у синхронному або асинхронному режимі. У синхронному режимі залишається ризик технічних збоїв під час виконання окремими дітьми завдань, тому слід застосовувати індивідуальний підхід та передбачити можливість повторного виконання тесту (контрольної роботи, тестування, презентації проєкту тощо). Таке оцінювання можна провести із

застосуванням платформ Googleclassroom, Naurok, Moodle, Skype, Zoom тощо за вибором вчителя та з урахуванням можливостей здобувачів освіти.

Для зручності виконання проєктів та завдань, здобувачами освіти, можна запропонувати роботу в асинхронному режимі, який є більш гнучким у застосуванні, проте менш об'єктивним. Налаштування опції проходження тесту один раз та обмеження часу на виконання завдання, встановлення терміну для здачі тесту (контрольної, практичної або самостійної роботи тощо), повідомлення результатів (у разі неавтоматизованої перевірки робіт) індивідуально після здачі робіт всіма здобувачами освіти дасть можливість уникнути необ'єктивного оцінювання.

Оцінювати навчальні досягнення здобувачів освіти можна в асинхронному режимі для цього варто пропонувати учням представляти проєкти у текстових редакторах Word та ін. та застосовувати платформи Googleclassroom, Naurok, Moodle та ін. за (вибором вчителя). За допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку, за необхідності можна провести додаткове усне опитування дітей.

В умовах дистанційного навчання основною метою є не перевірка і контроль, а забезпечення зворотного зв'язку вчителя з здобувачами освіти. Тому в організації щоденного освітнього процесу варто надавати пріоритет не поточному, а формувальному оцінюванню, яке передбачає надання учням підтримки, коригування засобів та методів навчання у випадку виявлення їх неефективності. Результати виконаних проєктів здобувачами освіти мають використовуватися для відзначення їх успіхів, аналізу помилок, планування подальшої роботи з опанування навчального матеріалу в умовах дистанційного навчання.

З використанням дистанційних технологій навчання в умовах карантину тематичне оцінювання, семестрове та річне з трудового навчання/технологій у 5-9 та 10-11 класах може здійснюватись віддалено, із використанням цифрових технологій.

Підсумкова оцінка з трудового навчання/технологій за семестр виставляється з урахуванням результатів поточного, тематичного оцінювання, оцінювання виконаних проєктів (проєкту) та інших видів діяльності, отриманих здобувачами освіти під час дистанційного навчання та до його початку.

Діти, які не мають результатів поточного оцінювання з об'єктивних причин, можуть бути оцінені за результатами проведення семестрової контрольної роботи, контрольних перевірочних практичних робіт або окремих видів діяльності щодо виконання проєктів (проєкту). Якщо хтось із здобувачів освіти не має можливості виконати завдання в синхронному режимі, передбачити для них інший спосіб проходження оцінювання та пересилання матеріалів і передбачити додаткову можливість його проходження для тих, хто не має технічних засобів навчання або постійного

підключення до мережі Інтернет, а також для тих, у кого відбувся технічний збій під час проходження оцінювання.

Тематичні та семестрові підсумкові роботи, які було проведено в умовах дистанційного навчання під час карантину, записуються в класному журналі без зазначення дати їх проведення.

Річне оцінювання проводиться з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Ректор

Віктор ОЧЕРЕТЯНКО

Гринчук Л.В.
067 722 86 91

A handwritten signature in black ink, appearing to be the initials 'OM' or similar, located at the bottom right of the page.